

Trimbos "Impact of Social Isolation on Vulnerable Populations during COVID-19

Subproject 3 & 5"

Duivelse dilemma's ten tijde van COVID-19: Een empirisch onderzoek naar de voorkeuren van Nederlanders voor versoepeling van de intelligente lockdown

5.1.2e & 5.1.2e
5.1.2e @tudelft.nl

Faculteit Techniek, Bestuur en Management – Technische Universiteit Delft

Wat:

Dit artikel presenteert de resultaten van een empirische studie die erop gericht is, om de afwegingen van een representatieve groep (van 1001) Nederlanders te meten met betrekking tot de effecten van verschillende exit-strategieën op verschillende sectoren. Het doel van deze studie is, om de overheid inzicht te geven in de voorkeuren van Nederlanders hieromtrent. Het bieden van dit inzicht is van nut omdat het Kabinet aangeeft dat zij de mening van de samenleving meeweegt in haar besluiten (dit laatste werd expliciet benoemd bij het communiceren van het besluit om scholen te sluiten). Wij zijn ons er terdege van bewust dat het uiteindelijk de politici zelf zijn, ondersteund door hun ambtenaren en instellingen als het RIVM, die deze lastige afwegingen dienen te maken (in zijn persconferentie van 21 april had Mark Rutte het terecht over "duivelse dilemma's"). Toch zijn wij van mening dat het, gegeven de volstrekt unieke aard van de huidige crisis, van belang is dat overheidsbeleid mede gebaseerd wordt op inzicht in de voorkeuren van de Nederlandse bevolking. Dit leidt tot meer legitimiteit en ook een hogere mate van effectiviteit van overheidsbeslissingen over corona maatregelen, ervan uitgaande dat draagvlak onder de bevolking leidt tot een grotere mate van naleving van maatregelen ('compliance').

Methoden en resultaten:

Hoe meten we deze afwegingen? Dit doen we door middel van een keuze-experiment, waarbij we mensen vragen om de overheid te adviseren door een negental keuzes te maken tussen beleidspakketten. Deze pakketten zijn telkens gespecificeerd in termen van zeven verschillende effecten op de samenleving, en dus niet in termen van de aard van de maatregel (bijvoorbeeld of de horeca wel of niet open mag). De reden hiervoor, is dat een focus op de aard – in plaats van, of naast een focus op de effecten – van beleidsmaatregelen geen ruimte laat voor de evaluatie van maatregelen die nu nog niet op tafel liggen, maar mogelijk in de toekomst een rol gaan spelen. De verschillende hypothetische scenario's zijn zodanig samengesteld, met behulp van statistische technieken (Hensher et al., 2005), dat elke keuze van een respondent maximale informatie biedt aangaande zijn of haar afweging van de verschillende effecten.

De econometrische methode van keuze-experimenten en keuze-modellen stelt de onderzoeker in staat, om op basis van de gemaakte keuzes in het experiment, terug te rekenen welke gewichten worden gehangen aan de verschillende maatschappelijke effecten van beleid.

De 1001 deelnemers aan het experiment zijn getrokken uit een panel van Kantar Public. De deelnemers vormen samen een representatieve steekproef van de volwassen Nederlandse bevolking. Het verdient hier vermelding, dat de survey en het experiment, inclusief de formuleringen en de scores per beleidseffect, tot stand zijn gekomen in een intensief proces van pilot-testing en review door experts uit wetenschappelijke hoek, overheid en kennisinstellingen (zie dankwoord aan het eind van dit artikel).

Resultaten:

zo zien we dat het vermijden van sterfgevallen ongeveer 10x belangrijker wordt gevonden, dan het vermijden van blijvend lichamelijk letsel (note bene: deze verhouding is vrijwel identiek aan de resultaten van eerder onderzoek naar verkeersveiligheid). Dit laatste effect (lichamelijk letsel) is weer zo'n 50% meer van belang, dan het vermijden van blijvend psychisch letsel. Dit laatste effect is weer zo'n 20% belangrijker dan het vermijden van leerachterstand. En dat laatste effect is weer ruim vier keer zo belangrijk als het vermijden van langdurige financiële problemen bij huishoudens.

Uit onze resultaten komt naar voren, dat een maximale extra belasting van 0,29 euro per huishouden en per vermeden corona-gerelateerd sterfgeval geaccepteerd wordt door de gemiddelde Nederlander. Door dit bedrag te vermenigvuldigen met zeven miljoen (het aantal huishoudens in Nederland) verkrijgen we een totaalbedrag per vermeden sterfgeval van 2,03 miljoen euro. Dit ligt in lijn met de in Nederland en binnen de OECD gangbare waarden.

De schattingen kunnen ook vertaald worden in een meer inzichtelijke maat voor de 'opofferingsbereidheid' van de gemiddelde Nederlander per beleidseffect.

de gemiddelde Nederlander (deelnemer aan ons experiment) bereid is om –afgerond– maximaal 18 extra kinderen met onderwijsachterstand te accepteren per vermeden corona-gerelateerd sterfgeval

Per vermeden corona-gerelateerd sterfgeval is de gemiddelde respondent bereid om een toename te accepteren van (afgerond op hele personen) 10 personen met lichamelijke problemen, 15 personen met psychische problemen, 18 kinderen met onderwijsachterstand en 77 huishoudens met langdurige (> 3 jaar) forse inkomensachteruitgang (> 15% netto inkomen).

TU Delft: Duivelse dilemma's ten tijde van COVID-19: Een empirisch onderzoek naar de voorkeuren van Nederlanders voor versoepeling van de intelligente lockdown

De gemiddelde Nederlander heeft oog voor zowel de directe (fysieke) zorg-gerelateerde effecten van beleid inclusief de werkdruk in de zorgsector, alsmede voor de indirecte impact op mentale gezondheid, economie, onderwijs en de persoonlijke financiële situatie.

Het vermijden van sterfgevallen en het beperken van de werkdruk in de zorg spelen een dominante rol in de afwegingen van Nederlanders.

Er is ook een aanzienlijke bereidheid om de maatschappij ernstige corona-gerelateerde effecten op de fysieke volksgezondheid te laten ondergaan (inclusief toename sterfgevallen), wanneer hier een substantiële vermindering van negatieve indirecte effecten op geestelijke gezondheid, economie, onderwijs en de persoonlijke financiële situatie tegenover staat.

Per vermeden corona-gerelateerd sterfgeval is de gemiddelde respondent bereid om een toename te accepteren van (afgerond op hele personen) 10 personen met lichamelijke problemen, of 15 personen met psychische problemen, of 18 kinderen met onderwijsachterstand of 77 huishoudens met langdurige (> 3 jaar) forse inkomensachteruitgang (> 15% netto inkomen).

De gemiddelde Nederlander accepteert een totaalbedrag per vermeden sterfgeval van 2,03 miljoen euro. Dit ligt in lijn met de in Nederland en binnen de OECD gangbare waarden.

Een maatregel zal in het algemeen meerdere negatieve indirecte effecten hebben, die opgeteld ook zwaarwegend (kunnen) zijn. De resultaten stellen beleidsmakers in staat om per combinatie van beleidseffecten te bepalen of de netto-waardering in de samenleving positief of negatief is.

In algemene zin sluiten de resultaten aan bij het momenteel gevoerde beleid, waarin nadruk ligt op het redden van mensenlevens en het beschermen van de zorg, maar er tegelijkertijd aandacht is voor de overige, indirecte effecten van lockdown.

.

- Bovendien zal een maatregel die levens redt en de druk op de zorg verlicht, in het algemeen meerdere negatieve indirecte effecten hebben, die opgeteld ook zwaarwegend (kunnen) zijn. Dit suggereert dat bij beleidsmakers een open blik nodig is, waarbij het brede palet aan effecten van beleid meegewogen wordt. In algemene zin lijken onze resultaten aan te sluiten bij het momenteel gevoerde beleid, waarin nadruk ligt op het redden van mensenlevens en het beschermen van de zorg, maar er tegelijkertijd aandacht is voor de overige, indirecte effecten van lockdown.
-
- De resultaten beleidsmakers in staat, om per combinatie van beleidseffecten te bepalen of de netto-waardering in de samenleving positief of negatief is.
- Daarnaast stellen onze resultaten beleidsmakers in staat om de voorkeur van de gemiddelde Nederlander voor verschillende beleidspakketten in kaart te brengen.
-
- Bovendien zal een maatregel die levens redt en de druk op de zorg verlicht, in het algemeen meerdere negatieve indirecte effecten hebben, die opgeteld ook zwaarwegend (kunnen) zijn. De resultaten beleidsmakers in staat, om per combinatie van beleidseffecten te bepalen of de netto-waardering in de samenleving positief of negatief is.

.